

KYC-onderzoek door uw bank? Hier moet u op letten.

26-3-2026 | V.C. Langenburg

De afgelopen jaren zien wij steeds vaker dat particulieren en bedrijven onderwerp worden van een KYC-onderzoek door hun bank. De vragen in deze zogeheten 'bankbrieven' hebben betrekking op het rekeninggebruik van de persoon of het bedrijf in kwestie. Er worden vragen gesteld die onder meer verband houden met zakelijke activiteiten, transacties en (contante) geldstortingen.

Niet zelden gaan banken veel te ver in hun vraagstelling. Zo zijn wij in de praktijk meerdere situaties tegengekomen waarin particulieren worden verzocht om informatie/stukken te verstrekken – en aldus geacht worden deze te bewaren – alsof ze administratieplichtig zijn. Ook is het voorgekomen dat mensen hun contante opnames hebben moeten verklaren en dat hen gevraagd is om aan te geven waar hun geld aan is uitgegeven.

Zodra de vragenbrieven van banken niet, dan wel onvolledig, worden beantwoord – of wanneer uit nader onderzoek van een bank blijkt dat de brieven onjuist zijn beantwoord – heeft dit verstrekking gevolgen voor de klant. Dit betekent namelijk in de meeste gevallen dat de bankrelatie zal worden beëindigd.

Bij een verdenking van fraude zal bovendien niet alleen opname in het Intern Verwijzingsregister (IVR) plaatsvinden, waardoor niet meer bij desbetreffende bank gebankierd mag worden, maar ook opname in het Extern Verwijzingsregister (EVR). De opname van een persoon of bedrijf in het EVR heeft (eveneens) zeer verstrekking gevolgen. Deze registratie geldt namelijk voor een periode van maximaal acht jaar en vrijwel iedere Nederlandse bank is bij het EVR aangesloten. Hierdoor kan bij vrijwel geen enkele Nederlandse bank meer een rekening worden geopend.

Het verdient dus aanbeveling om een KYC-onderzoek door uw bank serieus te nemen en waar nodig – op tijd – een advocaat in te schakelen om u in dit proces te begeleiden. In dit blog zal worden ingegaan op de zaken waar u tijdens een KYC-onderzoek (extra) op moet letten.

Waarom voert de bank dit soort KYC-onderzoeken uit?

Allereerst zal ik kort ingaan op de achterliggende reden waarom een bank u tijdens een KYC-onderzoek de nodige vragen stelt. Dit houdt allemaal verband met de verplichtingen die voor banken gelden op grond van de [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme](#) (Wwft).

De Wwft verplicht banken om cliëntenonderzoek te verrichten en transacties te monitoren om via deze weg witwassen en terrorismefinanciering te bestrijden. Dit houdt in dat banken conform deze wettelijke verplichting vragen aan u kunnen stellen over de herkomst van uw geld, uw zakelijke activiteiten en uw transacties.

Hoe komt een bank bij u terecht in het kader van een KYC-onderzoek?

Een cruciaal instrument voor banken om hun poortwachtersfunctie te vervullen en ongebruikelijke transacties te signaleren, is het gebruik van software of medewerkers die het automatische betalingsverkeer (denk aan pinnen en overmaken) analyseren en dit vergelijken met het van u bestaande klantprofiel. Vervolgens worden afwijkingen of verdachte patronen bekeken die niet passen bij uw reguliere activiteiten als klant. Ook bij transacties die afkomstig zijn van hoog-risicolanden gaat automatisch een signaal af bij de bank. Hoog-risicolanden zijn jurisdicties met strategische tekortkomingen in de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, waardoor banken verscherpt toezicht moeten houden op transacties die uit dit soort landen afkomstig zijn. Denk hierbij aan landen zoals Iran, Nigeria, de Verenigde Arabische Emiraten en diverse andere landen in Afrika, Zuid-Amerika en het Midden-Oosten.

Ook bij het doen van contante stortingen van € 10.000 of meer, al dan niet verricht in deelbetalingen (de zogeheten 'samengestelde transactie'), gaat automatisch een signaal af. De bank zal onder die omstandigheden bij de Financial Intelligence Unit (FIU) altijd een melding maken van een ongebruikelijke transactie.

Verder worden ook het nieuws en andere openbare bronnen door bankmedewerkers in de gaten gehouden. Zodra een journalist of tv-programma meldt dat er sprake is van bijvoorbeeld schimmige belastingconstructies waarbij een bepaald

Nederlands bedrijf betrokken is, kan dit leiden tot een KYC-onderzoek. Ook als vanuit opsporingsdiensten of het OM nieuwsberichten worden geplaatst die verband houden met aanhoudingen in een strafrechtelijk onderzoek, kan de bank in het kader van een KYC-onderzoek vragen stellen of, en in hoeverre, de rekening van desbetreffende klant bij deze strafbare activiteiten betrokken is geweest (ofwel is gevoed met de verdiensten van deze strafbare activiteiten), waardoor automatisch een witwasrisico ontstaat.

Waar moet ik bij de beantwoording van vragen van de bank op letten?

Zodra u eenmaal terecht bent gekomen in een KYC-onderzoek zult u de vragen van de van uw bank zorgvuldig moeten beantwoorden. Zodra de brieven van de bank worden genegeerd zal de bankrelatie, uiteraard na enkele herinneringen en aanmaningen, vrij snel worden beëindigd. U zult dus gehoor moeten geven aan de oproep van uw bank om vragen over uw rekeninggebruik, transacties en stortingen te beantwoorden.

Het is primair van belang dat u de vragen van de bank op een consistente manier beantwoordt. Zodra sprake is van inconsistenties in de beantwoording van de vragen tast dit vrijwel direct de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van de afgelegde verklaring aan. Ook meegestuurde facturen, aankoopbewijzen en stukken uit een (eventueel) bijgehouden administratie moeten niet in strijd zijn met de afgelegde verklaring. In de praktijk zien we helaas steeds vaker dat mensen *'zelf facturen in elkaar knutselen'* om – in hun ogen – problemen te voorkomen. Houd er echter rekening mee dat een bank nader onderzoek kan doen naar verstrekte facturen, door bijvoorbeeld contact op te nemen met de wederpartij. Als uit dit contact blijkt dat sprake is geweest van vervalsing worden de problemen alleen maar groter, omdat de bank (of desbetreffende wederpartij) zonder meer aangifte zal doen van valsheid in geschrift en de bankrelatie onder die omstandigheden hoe dan ook zal

worden beëindigd. Het opmaken van valse stukken *'om iets af te dekken'* is dus uit den boze.

Ook aantoonbaar liegen is vanzelfsprekend uit den boze. Zodra uit het nieuws, het rekeninggebruik zelf, andere openbare bronnen of het contact van de bank met uw zakenrelaties blijkt dat er onjuiste verklaringen zijn afgelegd in het KYC-onderzoek, zal dit veelal leiden tot beëindiging van de bankrelatie. De door u afgelegde verklaringen worden onder die omstandigheden immers óók als ongeloofwaardig en onbetrouwbaar bestempeld, waardoor u een witwasrisico voor uw bank vormt en de bankrelatie zal worden beëindigd.

In veel gevallen is het daarom soms beter om de hand in eigen boezem te steken en aan te geven dat er in het verleden weleens fouten zijn gemaakt. Open kaart tonen kan ervoor zorgen dat uw bank enige clementie toont. Vooral op het moment dat iemand een bank het vertrouwen kan geven dat vergelijkbaar handelen in de toekomst vanwege allerlei getroffen voorzorgsmaatregelen kan worden voorkomen. Uiteraard heeft deze opstelling weinig toegevoegde waarde op het moment dat daadwerkelijk sprake is van fraude, witwassen of andere strafbare gedragingen, maar zodra dit niet het geval is kan het een zeer positieve invloed hebben op het verloop (en de uitkomst) van het KYC-onderzoek. Ook het 'strategisch beantwoorden' van bepaalde vragen kan mogelijkheden en soms zelfs een uitweg bieden, maar dit is afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden in de bewuste casus.

Banken gaan vaak te ver in hun vraagstelling

Niet zelden gaan banken overigens veel te ver in hun vraagstelling. Zo zijn wij in de praktijk meerdere situaties tegengekomen waarin particulieren worden verzocht om informatie c.q. stukken te verstrekken – en aldus geacht worden deze te bewaren – alsof ze administratieplichtig zijn. Dit terwijl een administratieplicht alleen van

toepassing is op ondernemers en van particulieren niet zonder meer mag worden verwacht dat er overal nog een bonnetje/factuur van is. Ook is het voorgekomen dat mensen hun contante opnames hebben moeten verklaren en dat hen gevraagd is om aan te geven waar zij hun geld aan hebben uitgegeven.

Onder deze omstandigheden dient een bank soms te worden teruggefloten. Een advocaat kan u helpen bij het bepalen welke vraagstelling gangbaar (of soms zelfs: 'toelaatbaar') is in het kader van een KYC-onderzoek. In een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure, dan wel een kort geding bij de rechtbank, kan hiervan een punt worden gemaakt voor zover het niet kunnen beantwoorden van dit soort vragen van essentieel belang is geweest bij de beslissing om de bankrelatie te beëindigen.

Conclusie

Aan een KYC-onderzoek van uw bank zitten nogal wat haken en ogen. Vaak levert dit ook de nodige stress op in uw privé-situatie, zeker gelet op de belangen die op het spel staan. In dit blog is ingegaan op de zaken waar u tijdens een KYC-onderzoek (extra) op moet letten. Heeft u een brief van uw bank ontvangen die verband houdt met een dergelijk KYC-onderzoek en wenst u hier gespecialiseerde rechtsbijstand bij? Neem dan contact op met [een van onze specialisten](#).



Meer informatie of advies?

Kijk op www.jaeger.nl/kennisbank voor meer informatie over diverse onderwerpen en thema's. Als u vragen heeft, advies nodig heeft of een probleem wilt oplossen, kunt u contact opnemen met ons. Wij staan voor u klaar. U kunt ons bereiken op 020 - 676 04 81 of mail ons op info@jaeger.nl